

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński

Na posiedzeniu bez udziału stron

Po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 30 czerwca 2016 r.,
sprawy **P. N.**

skazanego z art. 284 § 2 k.k.

z urzędu, kwestii dopuszczalności kasacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego
od wyroku Sądu Okręgowego w O.

z dnia 21 stycznia 2016 r.,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w P.

z dnia 23 września 2015 r.,

na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**1. pozostawić bez rozpoznania kasację pełnomocnika
oskarżyciela posiłkowego R. – Leasing Polska S. A. w W.**

**2. obciążyć oskarżyciela posiłkowego R. – Leasing Polska S.
A. w W. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w P. wyrokiem z dnia 23 września 2015 r., uznał oskarżonego P. N. za winnego tego, że w okresie między 4 grudnia 2007 r., a 1 czerwca 2011 r. w W., przywłaszczył sobie uszkodzony ciągnik siodłowy Mercedes Actros, o wartości 79.434,43 złotych, należący do R. Leasing Polska S.A. i powierzony mu na podstawie umowy leasingu finansowego z dnia 29 stycznia 2007 roku, nr 072/LF/2007 i czyn ten zakwalifikował jako występki z art. 284 § 2 k.k. oraz na

podstawie tego przepisu skazał oskarżonego na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 k.k. w zw. z art. 70§ 1 k.k. warunkowo zawiesił na okres próby 2 lat. Jednocześnie na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek kompensacyjny w postaci obowiązku naprawienia wyrządzonej szkody poprzez zapłatę kwoty 79.434,43 zł na rzecz R. Leasing Polska S.A. Poza tym na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. zarządził zwrot na rzecz R. Leasing Polska S.A. dowodów rzeczowych i rozstrzygnął w przedmiocie kosztów sądowych obciążając nimi oskarżonego.

Na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego Sąd Okręgowy w O. wyrokiem z dnia 21 stycznia 2016 r., zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego P. N. obowiązek naprawienia w części szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę na rzecz R. Leasing Polska S.A. kwoty 900 zł, a w pozostałym zakresie utrzymał go w mocy, obciążając skazanego kosztami procesu.

Od powyższego orzeczenia kasację wywiódł pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego, w części dotyczącej orzeczenia o środku kompensacyjnym z art. 46 § 1 k.k. (punkt 1 części dyspozytywnej).

Na zasadzie art. 523 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił rażące naruszenie prawa mające istotny wpływ na treść wyroku, a mianowicie:

1. art. 46 § 1 k.k. w zw. z art. 2 § 1 pkt 3 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 92 k.p.k. oraz art. 361 § 2 k.c., przez przyznanie pokrzywdzonemu kwoty 900 zł, która wobec rzeczywistej wartości utraconego mienia, stanowi symboliczne odszkodowanie, zamiast rzeczywistej rekompensaty doznanej szkody zasądzonej wyrokiem Sądu Rejonowego w P. w wysokości 79.434,43 zł, a tym samym orzeczenie o odszkodowaniu z naruszeniem prawnie chronionego interesu majątkowego pokrzywdzonego,

2. art. 415 § 1 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. polegające na tym, że podstawy wyroku nie stanowi całokształt - mających znaczenie dla rozstrzygnięcia, okoliczności ujawnionych w postępowaniu, który to zarzut należy postawić w odniesieniu do zaskarżonego wyroku sądu odwoławczego, którym zmieniono orzeczenie sądu pierwszej instancji, z powołaniem się na brak niezwłocznego dokonania rozliczenia należności wynikających z umowy, tj. na

okoliczność, która nie ma żadnego znaczenia zarówno dla ustalenia oczywistego faktu powstania szkody, jak i dla określenia jej wartości, a tym samym oparcie wyroku - w zaskarżonej części, na błędnej ocenie stanu faktycznego (nie dokonując nowych ustaleń faktycznych), sformułowaniu nieprawidłowych wniosków i odwołanie się w toku kontroli instancyjnej, do przesłanek, które nie mają wpływu na zasadność roszczenia odszkodowawczego, z pominięciem faktu, że wartość ciągnika po wypadku wynosiła 79.434,43 zł, oraz faktu, iż pokrzywdzony ciągnika tego nie odzyskał, i rzekoma utrata jego wartości o prawie 99% (do kwoty 900,00 zł) nawet jeżeli miała miejsce, to stanowiła wyłącznie efekt jego bezprawnego użytkowania przez oskarżonego,

3. art. 46 § 2 k.k. - poprzez jego niezastosowanie jako podstawy do zasądzenia na rzecz pokrzywdzonego nawiazki, w sytuacji kiedy orzeczenie obowiązku naprawienia szkody okazało się znacznie utrudnione, ze względu na brak danych wskazujących przyczyny zmniejszenia wartości przywłaszczonej rzeczy o prawie 99%, w okresie jej bezprawnego użytkowania przez oskarżonego.

Powołując się na powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej rozstrzygnięcia w przedmiocie środka kompensacyjnego z art. 46 § 1 k.k. i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

W odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej podobnie jak obrońca skazanego, który alternatywnie wniósł o jej pozostawienie bez rozpoznania, z uwagi na jej niedopuszczalność.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje

Kasacja pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego jest niedopuszczalna z mocy ustawy z uwagi na przedstawioną wyżej konfigurację procesową.

Na wstępie należy przypomnieć, że strony mogą wnosić kasację tylko od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie, z ograniczeniami podmiotowymi i przedmiotowymi wynikającymi z przepisów art. 520 § 2, art. 522 i 523 k.p.k. Kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego nie można traktować jako kolejnej skargi zmierzającej do przeprowadzenia zwykłej kontroli instancyjnej, tym razem, orzeczenia sądu odwoławczego, lecz ma ona charakter *stricte* formalny, wyrażający się m.in. w istnieniu precyzyjnego

katalogu wymogów, których spełnienie umożliwia jej przyjęcie i rozpoznanie. Zgodnie z art. 523 § 3 i 4 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 15 kwietnia 2016 r., który w tym kształcie z mocy art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 437) ma zastosowanie do niniejszego postępowania, kasację na niekorzyść skazanego można wnieść jedynie w razie uniewinnienia oskarżonego albo umorzenia postępowania z przyczyn wskazanych w art. 17 § 1 pkt 3 i 4 k.p.k. oraz z powodu niepoczytalności sprawcy. Ograniczenia te nie dotyczą kasacji strony wniesionej z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k.

Odnosząc tę regulację do sprawy niniejszej należy stwierdzić, że P. N. prawomocnie skazano za przestępstwo z art. 284 § 2 k.k. i wymierzono mu karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Tymczasem zarzuty kasacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego wywiedzionej na niekorzyść skazanego nie zawierają żadnych uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k., które mieściłyby się w katalogu podstaw kasacyjnych wymienionych w art. 523 k.p.k. W związku z tym kasacja ta nie spełniła wymogów koniecznych do jej przyjęcia i rozpoznania, a zatem jest niedopuszczalna z mocy ustawy procesowej. Z tych powodów, skoro kasacja sporządzona przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego została niezasadnie przyjęta przez prezesa sądu, za pośrednictwem, którego została ona wniesiona, Sąd Najwyższy na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. pozostawił tę kasację bez rozpoznania, albowiem jest ona niedopuszczalna z mocy wskazanego wyżej przepisu art. 523 k.p.k. Jednocześnie na podstawie art. 637 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k. obciążył oskarżyciela posiłkowego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.

kc